

PEG sonde

Wat is een PEG sonde?

De afkorting PEG staat voor Percutane Endoscopische Gastrostomie: een verbinding met de maag direct door de buikwand heen waardoor voeding kan worden gegeven.

Waarom een PEG sonde?

Iemand die zelf geen of niet voldoende voeding tot zich kan nemen, wordt vaak gevoed door middel van een sonde die is ingebracht door de neus naar de maag toe. Dit is voor sommige mensen zeer vervelend. Vooral als deze vorm van voeding langer dan 4 tot 6 weken nodig is.

Bij deze mensen kan het plaatsen van een PEG sonde een overweging zijn. Via een klein plastic slangetje dat door de buikwand in de maag wordt gebracht, is het mogelijk om langdurig voeding te geven direct in de maag.

Plaatsen van de PEG sonde

Waar vindt het onderzoek plaats

Het onderzoek vindt plaats op de Maag-Darm-Lever afdeling en wordt uitgevoerd door een arts die hierin gespecialiseerd is.

Vorbereiding

Vanaf 23.00 uur de avond vóór het onderzoek, dient u nuchter te zijn. Als u bloedverdünnende middelen gebruikt (zoals Sintromitis, Ascal) moet u dit melden aan uw arts. Deze medicijnen moeten namelijk gestopt worden voor het onderzoek. Ook als u overgevoelig bent voor antibiotica moet u dit melden aan uw arts.

Dag van onderzoek

- Voor het onderzoek krijgt u een infuus ingebracht in uw arm. Door dit infuus wordt eerst antibiotica gegeven en vervolgens krijgt u een slaapmiddel toegediend.
- Via de mond wordt een flexibele slang (gastroscoop) ingebracht waarmee de slokdarm, maag en de twaalf-vingerige darm bekeken kan worden. Als dit onderzoek geen afwijkingen laat zien, kan de PEG sonde geplaatst worden.
- De buikwand wordt schoongemaakt met alcohol en de huid wordt plaatselijk verdoofd.
- Vervolgens wordt een holle naald door de buikwand in de maag gebracht ('stoma opening'). Door deze naald wordt een lange draad in de maag geschoven die via de gastroscoop door de mond mee naar buiten wordt genomen.
- Aan deze draad wordt de PEG sonde bevestigd en vervolgens via de buikzijde door de mond, slokdarm en maag door de buikwand naar buiten getrokken. Een schotelvormig plaatje in de maag aan het uiteinde van de PEG sonde voorkomt dat de sonde naar buiten schiet. Aan de buitenkant wordt de PEG sonde ook vastgezet met een plaatje.

Deze handeling duurt in totaal ongeveer 30 minuten.

Na de plaatsing

Nadat de PEG sonde is gecontroleerd door een arts of een verpleegkundige, kan er 1 uur na de plaatsing worden gestart met het doorspuiten van de sonde met 100 ml water. Gaat dit zonder problemen, dan kan er 4 uur na de plaatsing van de sonde, gestart worden met de sondevoeding, tenzij de arts anders aangeeft. De diëtist zal een sondevoedingschema voor u opstellen.

Baden en/of douchen

De eerste 7 dagen mag u niet baden en/of douchen. Binnen enkele weken vormt zich een kanaal tussen de maag en buikhuid welke stevig wordt door de vorming van bindweefsel.

Verzorging van de PEG sonde

Benodigdheden

- Gaasjes;
- huidvriendelijke zeep;
- eventueel wattenstaafjes en desinfectans;
- splitgaasje;
- pleister.

De eerste week

- De PEG sonde de eerste week niet / zo min mogelijk draaien.
- Was de handen.
- Reinig de huid met water en zeep, gebruik hiervoor schoon water en schone washandjes.
Was van de stoma opening af!
- Indien de huid geïrriteerd is, de huid reinigen met desinfectans en een gaasje.
- Maak met elk gaasje maar één streep op de huid, van de stoma opening af.
- Reinig de onder en bovenzijde van het huidplaatje goed met een gaasje doordrenkt met desinfectans chloorhexidinedigluconaat 0,5% in alcohol 70% (verkrijgbaar bij drogist of apotheek).
- Gebruik voor de onderkant van het huidplaatje eventueel een wattenstaafje.
- Droog alles goed af met gaasjes of een handdoek.
- Plaats bij wond lekkage een gaasje onder het huidplaatje. Wanneer er geen wondvocht meer geproduceerd wordt, kunt u gebruik van gaas achterwege laten.
- Bij gebruik van een gaasje deze regelmatig verschoneren.
- Plak nooit de PEG sonde of het huidplaatje af met pleisters.
- Spoel minimaal 3 tot 6 keer daags door met 40 ml lauwwarm water, na elke sondevoeding pak wisseling, na elk portie voeding en voor en na medicatie via de sonde.

Verzorging van de PEG sonde na 1 week

- Reinig de stoma en de huid eromheen met water en zeep, eventueel met behulp van een gaasje hierbij van de stoma wegstrijken. Hierna goed drogen.
- Reinig de sonde en het huidplaatje met een gaasje, milde zeep en warm water hierna weer goed drogen.

- De PEG sonde moet dagelijks gedraaid worden om ingroei in de maagwand te voorkomen, neem hiervoor de sonde tussen duim en wijsvinger en draai deze helemaal rond.
- Reinig de voedingsconnector van de PEG 2 x per week van binnen met water en een wattenstaafje, knik hierbij de sonde dubbel om te voorkomen dat de maaginhoud naar buiten loopt.
- Gebruik geen gaasje rond de PEG sonde zodra de wond droog is, indien nodig in een zacht steriel gaasje een Y knippen en onder het huidplaatje tegen de sonde plaatsen.
- Plak nooit de PEG sonde of het huidplaatje af met pleisters.
- Fixeer eventueel de sonde in uw ondergoed.
- Spoel de PEG sonde minimaal 3 tot 6 x daags door met 40 ml lauwwarm water, bij elke sondevoeding pak verwisseling, na elke portie voeding en voor en na medicatie via de sonde.

Het doorspoelen van de sonde

Benodigdheden:

- 50 ml spuit.
- (Kraan)water.
- Spoel de sonde door met 40 ml water. Doe dit vóór en ná elke portie voeding of bij het wisselen van de fles. In elk geval 3 tot 6 keer per dag.
- Spoel de sonde niet alleen vóór maar ook ná het toedienen van elk medicijn door. Dus ook tussen de verschillende medicijnen. Dit is belangrijk om een reactie tussen de medicijnen te voorkomen.
- Gebruik elke dag een nieuwe spuit.
- Sondes die (tijdelijk) niet gebruikt worden, moeten 1 x per dag doorgespoeld worden.
- Vraagt u, wanneer u medicijnen gebruikt, uw arts om de juiste toedieningsvorm.
- **Ronddraaien:** Draai de sonde een keer helemaal rond in het fistelkanaal. Zo voorkomt u dat de PEG-sonde vastgroeit in de maagwand.
- **Dompelen:** Schuif één keer per week het schijfje op de sonde van de buikhuid af en beweeg de sonde een paar keer op en neer in het fistelkanaal (dompelen).
- **Balloncontrole:** Als u een sonde heeft met een ballon, controleer dan één keer per week de inhoud van de ballon. Vul die zo nodig aan met steriel water (gekookt kraanwater) tot de oorspronkelijke hoeveelheid.

Mogelijke complicaties en hoe te handelen

Een lichte vorm van afscheiding uit het stomakanaal is normaal.

Waarschuw uw arts of de MDL verpleegkundige in geval van:

- Pijn;
- roodheid;
- huidirritatie;
- ontsteking;
- pusafscheiding;
- wild vlees;
- verstopte sonde.

De sonde is verstopt, wat nu?

Er zijn verschillende mogelijkheden:

- De sonde krachtig doorspoelen met lauwwarm water. Helpt dit niet, probeert u het dan met koolzuurhoudend mineraalwater of cola.
- Neem een 5 ml of 10 ml spuit, zet die op het aansluitstuk en probeer met een pompende beweging van de zuiger vocht door de sonde te krijgen.
- Kneed het uitwendige deel van de sonde.
- Lukt dit alles niet, overleg dan met uw arts of MDL verpleegkundige

Vervangen van een PEG sonde

Een PEG sonde gaat ongeveer 3 jaar mee. Meestal kan zonder problemen en zonder gastroscopie een nieuwe sonde worden geplaatst door het reeds gevormde kanaal. Wel dient er eerst een verwijdering plaats te vinden van de oude PEG sonde.

De PEG sonde verwijderen kan meestal door uitwendig voorzichtig deze sonde door de buikwand te trekken. Bij sommige types PEG sondes moet dit gebeuren met behulp van de gastroscop, ook dit gebeurt weer door de arts op de afdeling Endoscopie.

Na verwijdering groeit het kanaaltje vanzelf dicht.

Gegevens over uw PEG sonde

- Type:.....
- Ch:.....
- Inhoud van de ballon ML:
- Datum plaatsing:.....
- De sonde moet vervangen worden op.....(datum)

Tot slot

Heeft u nog vragen?

U kunt met eventuele vragen, tussen 8.30 - 17.00 uur telefonisch contact opnemen met de polikliniek MDL maag-, darm-, en leverziekten, via ☎ **(036) 868 86 16**.

Bij vragen over uw voeding kunt u contact opnemen met de afdeling Diëtetiek van het Flevoziekenhuis, via ☎ **(036) 868 87 71**. Zij zijn bereikbaar op maandag tot en met donderdag tussen 11.30 en 12.30 uur. Buiten deze tijden om kunt u een boodschap inspreken op de voicemail. U kunt ook een e-mail sturen naar: dietetiek@flevoziekenhuis.nl.